

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 066 250/99-4031
Signatura: af7ns202

Oblastní pracoviště č.06
Okresní pracoviště Děčín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/zařízení:	Zvláštní škola, Rumburk, Dobrovského nám. 378/12
Identifikátor ředitelství:	600 023 265
IZO:	047 274 409
Ředitel školy/zařízení:	Mgr. Vladimír Šamša
Zřizovatel:	Školský úřad Děčín
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Děčín
Termín inspekce:	22. 3. 1999
Inspektoři:	Mgr. Milena Sýkorová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Zařazení do sítě škol čj. 30 167/98-21, zřizovací listina ze dne 1. 7. 1994 vydaná ŠÚ, bez čj. a další povinná dokumentace, roční plán, žákovské knížky, zápisy o kontrolní a hospitační činnosti.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Škola s právní subjektivitou od 1. 7. 1994 má tyto součásti:

zvláštní školu (ZVŠ) 12 tříd - 105 žáků, pomocnou školu (PŠ) 2 třídy - 16 žáků a Speciálně pedagogické centrum (SPC) na odloučeném pracovišti V Podhájí.

V devíti třídách ZVŠ se uskutečňuje výuka žáků s jedním samostatným ročníkem, ve dvou třídách ZVŠ se vzdělávají společně žáci 4. a 5. ročníku a 8. a 9. ročníku. V třídách PŠ se společně vyučují žáci několika stupňů. V jedné třídě PŠ se společně vzdělávají žáci přípravného, nižšího a středního stupně, celkem 8. V druhé třídě PŠ se společně vzdělávají žáci středního, vyššího a pracovního stupně, celkem 8.

Zvýšený počet žáků ve čtyřech třídách zvláštní školy a v jedné třídě pomocné školy a zároveň ve školní družině řešil ředitel školy (dále ŘŠ) povolením výjimky z maximálního počtu žáků, v souladu s § 3 odst. 10 vyhl. MŠMT ČR č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách.

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Koncepční záměry jsou písemně zpracované od nástupu ředitele školy do funkce na dobu tří let, tj. do roku 2001. Koncepce obsahuje část personální, výchovnou a vzdělávací činnost, materiálně technické vybavení školy a oblast vedení. Je přílohou k Organizaci školního roku. Jsou zde uvedeni pověřeni odpovědní pracovníci, termíny, funkce a kontroly.

Škola má jasně stanovený cíl - zapojení:

- do projektu Humanitas profes
- do Střediska pro výchovu k lidským právům UK Praha
- do Hnutí R
- do výchovy žáků ke společenskému vystupování a chování, atd.

V rámci uvedené koncepce se vyučující zúčastňují různých seminářů týkajících se zejména omezování negativních jevů. Žáci se zúčastňují akcí a soutěží např. pod názvem „Rovnost v rozdílnosti,“, „Mimoškolní výchova dívek,“, apod., kdy zasílají výtvarné práce nebo rukodělné výrobky na výstavu. Vyhodnocení žáci převezmou cenu na výstavě prací v Praze.

Roční *plán* ani měsíční plány nejsou zpracovány. Ředitel školy seznamuje pracovníky školy s dalšími úkoly na provozních poradách a pedagogických radách konaných pravidelně, nejméně jedenkrát měsíčně. Dokladem jsou zápisy z těchto porad. Usnesení z porad a úkoly pro další období jsou zveřejněny na nástěnce ve sborovně.

Záměry i úkoly byly přijaty pracovníky školy na poradě na začátku školního roku, s rodiči byly projednány na první schůzce rodičů.

Koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy konkrétních podmínek školy. Některé záměry byly již uskutečněny. Škola byla vybavena novými lavicemi a odpočinkovými kouty, v tělocvičně byla položena plovoucí podlaha. Pro uskutečnění smělé a finančně náročné půdní vestavby tří tříd PŠ, včetně sociálních zařízení, byly již podniknuty přípravné kroky. Ostatní cíle, např. odpovědná výchovně vzdělávací činnost podle příslušných vzdělávacích programů, individuálních plánů, zaměření na předmět pracovní vyučování a individuální přístup k žákům a rodičům považují za samozřejmost.

Plnění stanovených úkolů a cílů vedení školy vyhodnocuje podle kritérií, která jsou součástí vnitřního platového řádu a byla projednána s pracovníky a odborovou organizací.

Koncepcí stanovené cíle jsou reálné a jsou postupně uskutečňovány. Způsob seznamování pracovníků s úkoly (náhrada plánů) vyhovuje potřebám této školy. Byly vytvořeny hodnotící nástroje se kterými byli zaměstnanci seznámeni a slouží při vyhodnocování plnění blízkých i vzdálenějších cílů.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1...Organizační struktura

Ředitel školy prošel konkurzem a nastoupil do funkce 1. 8. 1998. Na této škole 5 let vykonával funkci zástupce ředitele (ZŘŠ). Současný zástupce ředitele školy zastává uvedenou funkci rovněž od 1. 8. 1998. Oba spolupracují s výchovným poradcem a protidrogovým preventistou, který je zodpovědný za zabezpečení opatření k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních dle Pokynu MŠMT ČR čj. 16 277/96-22.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu a řízení školy mají jasně určená pravidla. Jsou stanoveny pracovní náplně podepsané jednotlivými pracovníky a kompetence pro řízení i kontrolu (ŘŠ, ZŘŠ, školnice).

Metodické sdružení rozdělené do tří úseků (PŠ a 1. stupeň ZVŠ, 2. stupeň ZVŠ, 3. stupeň ZVŠ) účelně řeší metodické otázky. Zápisy dokladují např. hlediska správného vyplňování dokumentace, sjednocení úpravy v sešitech, skladbu hodiny, činnost „uvádějícího“, učitele, upřesnění jednotlivých částí nového klasifikačního řádu apod. Neoficiálně jsou pedagogické otázky probírány denně, kdy se vyučující scházejí o velké přestávce ve sborovně.

Řád školy je pracovníky školy akceptován. Do řádu školy pro žáky je vhodné zapracovat ustanovení zohledňující práva žáků, řešení šikany a drog.

2.2 Personální struktura

Z celkového počtu 17 vyučujících vyhovuje vyhlášce MŠMT ČR o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti č. 139/1997 Sb., 29,4%, tj. 5 pedagogů, včetně ŘŠ a ZŘŠ.

Z dalších vyučujících má jeden ukončené bakalářské studium speciální pedagogiky, dva vyučující se zkráceným pracovním úvazkem (10 hod., 8. hod.) mají způsobilost pro výuku na základní škole, tři vyučující ukončili distanční studium speciální pedagogiky. Zbývající vyučující mají SpgŠ, Gymnázium a VŠ nepedagogického směru.

Obě *vychovatelky školní družiny* (ŠD) nesplňují podmínky výše zmíněné vyhlášky a výchovný poradce nesplňuje předpoklady kvalifikace výchovných poradců.

Škola zaměstnává *romskou asistentku*, která působí v pomocné škole a je přihlášena k dalšímu vzdělávání.

Na odloučeném pracovišti ve *Speciálně pedagogickém centru* jsou tři stálí zaměstnanci, dva speciální pedagogové a sociální pracovníce.

Ředitel školy podporuje další vzdělávání, ale v současné době nikdo z pedagogických pracovníků nestuduje. Vyučující se zúčastňují různých kurzů, např. grafomotoriky, vzdělávacích programů IPP institutu Praha apod. a reagují na nové inspirující podněty (výuka čtení s využitím globální metody a psaní hůlkovým písmem - pro děti s těžším mentálním postižením).

Z dalších pracovníků je ve škole zaměstnána hospodářka, školnice-uklízečka - obě s plným pracovním úvazkem a uklízečka se zkráceným pracovním úvazkem 0,72.

Provozní zaměstnanci vytvářejí dobré podmínky pro práci pedagogů a žáků.

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu a provozu všech součástí školy má jednoznačně stanovená pravidla. Metodické orgány pracují neformálně, činnost je doložena. Personální struktura školy využívá odbornou a pedagogickou způsobilost, která je zatím nízká. Výsledkem dlouholeté snahy školy (motivace, kritéria) je již ukončené bakalářské a distanční studium speciální pedagogiky.

Řízení školy je kvalitní, kompetence jsou stanoveny a realizovány.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrolu plnění uložených úkolů průběžně a systematicky provádí ředitel školy ve spolupráci se zástupcem a dalšími pověřenými pracovníky školy. Kontrolní i hospitační činnost, kterou provádí ŘŠ i ZŘŠ, se uskutečňuje podle plánu, frekvence je dostačující. Kromě běžných kontrol provádí ŘŠ dvakrát ročně kontrolu výrobků zhotovených

při pracovním vyučování. Tuto kontrolu, vzhledem k prioritnímu postavení předmětu, inspekce hodnotí kladně. Záznamy z hospitací a z kontrolní činnosti jsou vedeny velmi podrobně (pro každého pracovníka je zaveden sešit), výsledky jsou projednány s pracovníkem. *Kritéria hodnocení* práce jsou ŘŠ zpracována a pracovníkům známa. Vedení školy má přehled o všech aktivitách pracovníků, ŘŠ oceňuje kvalitu práce a iniciativu vyučujících prostřednictvím mimotarifních složek platů. Výši této složky stanoví diferencovaně, po zhodnocení výsledků kontrol a hospitací a plnění různých činností nad rámec povinností. Pro hodnocení pedagogické práce jsou využívány i metodické orgány.

Hodnocení žáků zvláštní školy a žáků zařazených do pomocné školy probíhá průběžně a je prováděno v souladu s Metodickým pokynem ke klasifikaci a hodnocení žáků zvláštní a pomocné školy č. j. 10 182/98-24.

Hodnocení žáků pomocné školy je prováděno formou širšího slovního hodnocení a to nejen na vysvědčení a v příloze ke katalogovému listu, ale i průběžně v žákovských knížkách.

Namátková kontrola vzorně vedených žákovských knížek potvrdila, že hodnocení, která jsou převážně pozitivní mají motivující funkci. Škola v dostatečné míře využívá pochval.

Kontrolní systém školy je propracován, vedení školy provádí kontrolní činnost a podrobnou analýzu výsledků, funguje zpětná vazba. Kritéria hodnocení pracovníků mají motivující charakter. Hodnocení žáků je pravidelné, napomáhá rozvoji osobnosti.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Škola má propracovaný vnitřní i vnější informační systém. Žáci i pracovníci se informace dovídají včas, přístup ke všem potřebným informacím je zajištěn.

Informace o vývoji žáka podává škola rodičům pravidelně a včas, umožňuje jim schůzky s učiteli a individuální konzultace s výchovným poradcem. U rodičů žáků s problematickou docházkou do školy vykonávají vyučující návštěvy v rodinách, jsou-li problémy častější, někdy v doprovodu sociální pracovníce z Krásné Lípy (45% žáků dojíždí z K. L.).

Namátkovou kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že ve dvou třídách byl menší počet známek z hudební a tělesné výchovy. Celkově lze konstatovat, že frekvence známek je v ostatních třídách a předmětech vyhovující.

Informace zřizovateli, PPP Rumburk, SPC Liberec, Dětskému domovu Krásná Lípa (2 žáci), Policii, sociálním pracovnícům a dalším kompetentním partnerům jsou předávány podle požadavků, pokud jsou oprávněné. Velmi dobrá je vzájemná informovanost a spolupráce se školami ve Šluknově a Varnsdorfu (OU, ISS), kam žáci většinou odcházejí po skončení povinné školní docházky.

Důvěrné informace jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Škola informuje veřejnost o dění ve škole a úspěchu žáků v soutěžích, o jejich vystupování na Dnech romské kultury, předvádění programu v Domově důchodců ve Filipově, rodičům při Vánoční besídce, nejčastěji formou článků v Děčínském deníku, Rumburských novinách a Severočeském deníku. Za velký úspěch považují účast 25% rodičů na besídce.

Další seznámení se školou se uskutečňuje při sportovních turnajích a malé kované, kdy soutěží žáci ZVŠ.

Vedení školy využívá různých forem komunikace, předávání informací je doloženo. Rodičům je zajištěn přístup ke všem informacím. Výchovný poradce má dobré výsledky, reakce rodičů jsou převážně pozitivní. Celkově je informovanost na velmi dobré úrovni.

5 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace je vedena přehledně, v souladu s platnými právními normami. Vedení školy bylo upozorněno na menší frekvenci známek v žákovských knížkách z hudební a tělesné výchovy v některých třídách. Školní řád je vhodné dopracovat tak, jak je popsáno v bodě 2.1.

Povinná dokumentace je vedena na platných tiskopisech a ve stanoveném rozsahu.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Škola vyučuje podle vzdělávacích programů schválených MŠMT ČR. Ve škole je realizován *vzdělávací program zvláštní školy* čj. 22 980/97-22 a *vzdělávací program pomocné školy* čj. 24 035/97-22 a jsou dodržovány příslušné učební plány ve všech třídách. Pro všechny žáky pomocné školy jsou zpracovány *individuální výchovně vzdělávací plány*.

Rozvrh hodin je v souladu s učebním plánem jednotlivých součástí školy.

Další informace:

škola plní prvky dopravní výchovy v rámci běžné výuky a prakticky při každém přesunu, např. na tělesnou výchovu uskutečňovanou na hřišti mimo objekt školy a na kulturní a sportovní akce. V rámci školy jsou pořádány pravidelné akce praktického ověřování teoretických poznatků získaných ve škole z oblasti dopravní výchovy.

V rámci školy mají žáci možnost zúčastnit se dalších vzdělávacích aktivit. Vyučující vedou kroužek dovedných rukou, taneční, hudební, společenské výchovy a arteterapie. Celkem se nabízených aktivit zúčastňuje 45% žáků.

Na škole zavedený sběr léčivých bylin je přínosem pro žáky nejen po stránce výchovně vzdělávací, ale i proto, že získané finanční prostředky mohou použít na výlety a mohou si zaplatit divadelní představení. Nejlepší sběrači jsou vyhodnoceni a odměněni.

Schválené učební plány jsou plněny. Kladně lze hodnotit aktivity školy z oblasti sběru léčivých bylin a velmi dobře fungující mimoškolní činnost, která vhodným způsobem umožňuje žákům trávení volného času.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené zřizovatelem využívá ředitel školy plánovitě a promyšleně (výběr učebnic a pomůcek). Finanční prostředky z hospodářské činnosti, nadace nebo od sponzorů škola nezískala.

Za učebnice (nakladatelství Septima, Parta a Scientia) a školní potřeby bylo vydáno 65 000 Kč, za knihy do učitelské i žákovské knihovny a učební pomůcky vydali 16 692 Kč, z toho za dílenské nářadí 10 465 Kč.

Velkou položku vydává škola na zaplacení energie, celkem 149 128 Kč, z toho za plyn 116 608 Kč.

Vzhledem k tomu, že škola má malou tělocvičnu a nemá vlastní hřiště, pronajímá si tělocvičnu na 6 hodin týdně a platí žákům plavecký výcvik - celková částka je 36 525 Kč.

Největší položku, celkem 194 027 Kč vydali za drobný hmotný investiční majetek, tj. za židle a žaluzie. Za opravu elektroinstalace a zabezpečovacího zařízení bylo vydáno 37 000 Kč.

Prostředky získané sběrem léčivých bylin, jak je popsáno v bodě 6, jsou vedeny v podúčtu Domu dětí pod záštitou Svazu rodičů a přátel domova.

Finanční prostředky jsou čerpány a využívány promyšleně a účelně.

ZÁVĚRY

Koncepční záměry školy jsou zřejmé, směřují k docílení lepších podmínek pro výuku žáků s mentálním postižením, k odpovědné výchovně vzdělávací činnosti podle příslušných vzdělávacích programů a k cílevědomému zaměření na předmět pracovní vyučování. Stanovené úkoly jsou realizovány. Organizace vzdělávacího a výchovného procesu a provozu všech součástí školy má jednoznačně stanovená pravidla. Zlepšení personální struktury je třeba nadále věnovat zvýšenou pozornost. Systém kontrol je pečlivě zpracován, uskutečňován a dokladován. Propracovaný vnitřní i vnější informační systém velmi dobře zabezpečuje předávání informací. Povinná dokumentace je vedena v souladu s § 38a školského zákona. Realizace učebních plánů je v souladu s deklaroványými vzdělávacími programy. Vzdělávací program všech součástí školy je obohacen o dopravní výchovu. Rozpočet školy umožňuje realizaci vzdělávacího programu, finanční prostředky jsou využívány efektivně ve prospěch žáků.

Celkově je systém řízení hodnocen jako nadprůměrný, téměř bez nedostatků.

Doporučení:

- ◆ zvážit vypracování ročního plánu
- ◆ pracovat na zvýšení odborné a pedagogické způsobilosti
- ◆ dopracovat řád školy
- ◆ promyslet systém dopravní výchovy

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Milena Sýkorová v. r.

V Ústí nad Labem dne 31. 3. 1999

Přílohy:-

Inspekční zprávu jsem převzal dne 7. 4. 1999

razítko

Podpis ředitele školyŠamša Vl. v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel + Školský úřad:	22. 4. 1999	066 336/99-4031

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly doručeny.